

Кропивницький фаховий коледж харчування та торгівлі

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
обліково-економічних дисциплін
протокол №1 від 30.08. 2024
Голова циклової комісії

Інна ЩЕРБАК

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВК ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ЕКОНОМІКИ	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	3 БСО
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	3/90
Мова викладання	Українська
Розробник	Інна ЩЕРБАК, викладач-методист, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії
Предмет вивчення навчальної дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Євроінтеграція економіки» є система принципів та методів реалізації європейських інтеграційних процесів
Мета навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Євроінтеграція економіки» є формування у студентів компетентностей щодо аналізу, оцінки і особливостей процесу європейської економічної інтеграції, основних напрямів процесу внутрішньої та зовнішньої конвергенції країн-учасниць та формування навичок ідентифікації країнних та наднаціональних моделей зближення в ЄС.

Компетентності, заплановані знання та вміння	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування», а саме:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>
	<p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК 9. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку; - методи аналізу політико-правового та економічного середовища, інфраструктури міжнародної економічної діяльності; - напрямки і форми розвитку процесів міжнародної економічної інтеграції; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати отримані знання у практичній, зовнішньоекономічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.
Заплановані результати навчання	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>РН 10. Формувати і надавати обліково-економічну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.</p> <p>РН 17. Дотримуватись вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.</p>
Зміст дисципліни	<p>Програма навчальної дисципліни</p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи, етапи та механізми європейської економічної інтеграції</p> <p>Тема 1. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції. Поняття, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції. Сутність, теоретичні засади та передумови міжнародної економічної інтеграції. Цілі інтеграційного групування. Рівні інтеграції: мікро- та макроекономічний. Еволюція теоретичних концепцій міжнародної економічної інтеграції. Інституціональні теорії інтеграції. Сучасні моделі розвитку інтеграційних процесів. Форми, стадії, механізми та наслідки міжнародної економічної інтеграції. Стратегії економічної інтеграції в умовах глобалізації. Інтеграційні альянси сучасного світового господарства.</p> <p>Тема 2. Місце і роль ЄС у світовому господарстві. Порівняння економічних систем. Економічна система. "Чистий" капіталізм, командна економіка, традиційна економіку і змішані системи. Принципи порівняння економічних систем. Загальна характеристика економіки ЄС. Порівняльний аналіз ЄС та США. Показники економічного розвитку країн ЄС та США. Залежність відносин ЄС та США від зміни характеристик міжнародної системи. Вплив європейських інтеграційних процесів на еволюцію трансатлантичних відносин</p> <p>Сучасні макроекономічні показники ЄС ВВП та ВНП країн-членів ЄС. Показники інфляції та безробіття ЄС. Фінансово-економічні показники розвитку ЄС.</p>

Тема 3. Етапи і механізми європейської економічної інтеграції

Форми, стадії, механізми та наслідки міжнародної економічної інтеграції. Форми та стадії міжнародної економічної інтеграції. Види регіональної економічної інтеграції (РЕІ): угода з пільгового тарифу, зона вільної торгівлі, зона часткових економічних преференцій (частковий митний союз), митний союз, спільний ринок, економічний і валютний союз.

Передумови і початок європейської економічної інтеграції Еволюція теорій європейського об'єднання. Рушійні сили інтеграційних процесів у Західній Європі після Другої світової війни.

План Маршалла та європейська інтеграція Передумови і рушійні сили інтеграційних процесів у Західній Європі. План Маршалла та європейська інтеграція.

Європейське співтовариство вугілля та сталі — перший практичний інтеграційний експеримент Європейське співтовариство вугілля і сталі. Римські договори: заснування ЄЕС і Євратому. Метод Жана Монне. План Шумана.

Тема 4. Європейське економічне співтовариство

Заснування Європейського економічного співтовариства Європейське економічне співтовариство (ЄЕС) і Європейське співтовариство з атомної енергії (Євратом). Римська Угода. Другий Римський договір. Створення Спільного ринку між державами-членами ЄЕС.

Опозиція Великобританії та її партнерів поглибленню європейської інтеграції. Опозиція Великобританії щодо євроінтеграційних процесів, передумови та перебіг процесу інтеграції Великобританії до ЄС.

Інтеграційні процеси в Західній Європі протягом 60-х рр. 20 ст. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). Завдання створення та члени ЄАВТ. Еволюція ЄАВТ.

Тема 5. Принципи функціонування спільного ринку

Бар'єри на шляху створення спільного ринку країн ЄЕС. Пошуки альтернативи європейським співтовариствам. Перехідний період європейської інтеграції. Формування спільного ринку.

Перше розширення Європейського співтовариства Суперечності процесу економічної інтеграції. Перше розширення Європейського співтовариства.

Розвиток економічної інтеграції у Західній Європі в роки світової економічної і фінансової кризи. Фінансова криза 1968-1973 років і її наслідки для Західної Європи. Структурно-організаційні зміни та розвиток спільних галузевих політик. Вплив світової економічної кризи на розвиток європейських співтовариств (1973 - 1984 роки).

Напрямки завершення формування спільного ринку. Єдиний європейський акт. Початок розширення Європейського співтовариства на Південь. Єдиний Європейський Акт. Третє розширення ЄС (1986 р.) та його вплив

Змістовий модуль 2. Інституціоналізація та перспективи розвитку євроінтеграції економіки**Тема 6.** Спільні політики ЄС в різних секторах економіки

Торговельна політика ЄС. Економічна інтеграція: зростання і конкурентоспроможність. Цілі та принципи спільної торговельної політики. Інструменти торговельної політики ЄС на зовнішніх товарних ринках.

Система торговельних преференцій ЄС. Секторальні особливості спільної торговельної політики ЄС. Політика щодо конкуренції.

Промислова та підприємницька політики Конкурентність європейської

	<p>промисловості. Єдиний ринок та промислова політика. Виклики європейській промисловості. Засади промислової політики. МСП в умовах єдиного ринку. Підприємницька політика. Правове середовище європейського бізнесу. Ділове середовище. Фінансування підприємств. Співпраця підприємств. Політика в різних секторах економіки.</p> <p>Політика щодо досліджень і технологій. Потреба в спільній політиці щодо досліджень. Засади спільної політики щодо дослідної діяльності. Положення про науково-дослідну діяльність в основоположних договорах. Рамкова програма з науково-дослідної діяльності. Прямі та непрямі заходи Спільноти щодо науково-дослідної діяльності. Діяльність Спільного дослідного центру. Координування науково-дослідної діяльності в Європейському Союзі. Міжнародна наукова та технологічна співпраця. Науково-дослідна діяльність Європейської Спільноти.</p> <p>Енергетична політика. Значення енергії для Європи. Криза 1973 р. Міжнародна співпраця в енергетичній галузі. Енергетична стратегія Спільноти. Внутрішній енергетичний ринок. Ринки електроенергії та газу. Ринок твердого палива. Ринок атомної енергії. Нафтовий ринок. Енергопостачання. Цілі в галузі енергетики й раціональне використання енергії.</p> <p>Сільськогосподарська політика. Причини особливого підходу до сільського господарства. Засади ССП та її реформування. Управління та фінансування ССП. Аграрно-валютні питання та євро. Організації спільного ринку. Ціни на сільськогосподарську продукцію та якість товарів. Механізми прямої допомоги фермерам. Зовнішній напрям ССП. Структурна політика та розвиток сільської місцевості.</p> <p>Тема 7. Мета, стратегія та етапи європейської інтеграції України</p> <p>Україна на шляху європейської інтеграції. Формування договір-нормативно-правових, політичних та економічних засад співробітництва України та ЄС. «Угода про партнерство та співробітництво». «Концепція адаптації законодавства України до законодавства ЄС». Особливості процесу формування та підписання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Порядок денний асоціації Україна – ЄС. Досвід інших держав стосовно реалізації угод про асоціацію з ЄС.</p> <p>Тема 8. Економічне, галузеве та фінансове співробітництво</p> <p>Поняття економічного співробітництва між Україною та ЄС. Основні види економічного співробітництва. Макроекономічна допомога та фінансове співробітництво. Положення Угоди та фінансова допомога від ЄС. Фінансові послуги, транспорт. Енергетика, охорона довкілля. Сільське господарство. Захист споживачів, соціальна політика. Перспективи імплементації положень. Угоди про асоціацію про економічне, галузеве та фінансове співробітництво.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	«Основи економічної теорії», «Економіка підприємства», «Ціноутворення», «Фінансовий облік», «Економічний аналіз», «Податкова система та оподаткування».

Система оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка <u>ECTS</u>	Оцінка за національною шкалою для екзамену
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	75-81	C	
	68-74	D	задовільно
	60-67	E	
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інформаційне забезпечення	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чужиков В. та ін. Практикум з проведення тренінгів з європейської інтеграції. - К.: КНЕУ, 2014. - 224 с. 2. Ткаленко С.І., Петрашко Л.П. Європейський проектний менеджмент: навч. посіб - К.: КНЕУ, 2014 - 412 с. 3. Ткаленко С.І. Європейський проектний менеджмент: практикум - К.:КНЕУ, 2014- 192 с. 4. Міжнародна економіка [Текст] : підручник / ред. : А. О. Задоя, В. М. Тарасевич. - К. : ЦУЛ, 2012. - 416 с. 5. Довідник з європейської інтеграції [Текст] / ред. : О. Б. Чернега. - Львів : Магнолія 2006, 2012.- 383 с. 6. Горюнова, Є. О. Євроінтеграція [Текст] : навч.посібник / Є. О. Горюнова. -К. : Академвидав, 2013. - 224 с. 7. Євроекономічна інтеграція України [Текст] : навч. посібник / Л. І. Михайлова, Н. В. Волченко, Т. О. Зінчук, С. М. Кваша. - К. : ЦУЛ, 2013. 136 с. 8. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. Монографія. / Макаренко Є.А., Погорська І.І., Рижков М.М. та ін. — К. : Центр вільної преси, 2014. - 472 с. 9. Макаренко Є.А., Рижков М.М., та ін. Європейські комунікації. - К.: Видавничий дім LAt&K, 2012. - 632 с. 10. Європейський Союз: економіка, політика, право. Енциклопедичний словник. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. - 368 с. <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Чугаєв О.А. Валютна інтеграція в Європейському Союзі. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. - 192 с. 12.Копійка В.В., Шинкаренко Т.І. Європейський Союз: історія і засади функціонування: Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене і доповнене. - К.: «Знання», 2012. - 759 с. 13.Європейська інтеграційна політика: навч. посіб. / [А.М. Поручник, В.І. Чужиков, Д.О. Ільницький, О.А. Федірکو]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. ВТ. Чужикова. — К.: КНЕУ, 2010. — 451 с. 		

14. Мальська М. П. Основи європейської інтеграції [текст] підручник. / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк - К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 320 с.
15. Менеджмент європейської економічної інтеграції: підручник / С. М. Писаренко, Н. В. Горін, Л. А. Українець та ін. ; за ред. С. М. Писаренко. — К.: Знання, 2012. — 373 с.
16. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навчальний посібник / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко ; за ред. Л.В. Губерського. — 2-ге вид., виправл. і доповн. — К. : Знання, 2012. — 759 с. — (Вища освіта XXI століття).
17. Європейська економічна політика. Практикум: навч. посіб. / Є 24 [В.І. Чужиков, Є.Г. Панченко, А.А. Грищенко, О.А. Федірко, та ін.]; за заг. ред. В.І. Чужикова. - К.: КНЕУ, 2010. 214 с.
18. Чужиков В.І., Льницький Д.О., Ковальчук Г.О., Паценко О.Ю., Федірко О.А. // Європейська інтеграція (збірник кейсів) / За заг. Ред. В.І.Чужикова -К.: КНЕУ, 2009,- 203 с.
19. Льницький Д.О., Олефір А.О., Федірко О.А. Конвергенція економічних інтересів України та ЄС: організаційно методичні матеріали для проведення міжпредметного тренінгу з курсів «Європейська інтеграційна політика», «Європейські стратегії України», «Управління міжнародною конкурентоспроможністю» для магістрів спеціальності 8503 «Міжнародна економіка» магістерської програми «Європейська інтеграція». - К: КНЕУ, 2008.- 178 с.
20. Вітер І.І. Погорелов Є.Б. Господарство та економічна думка абсолютистських централізованих монархій Європи (XVI - перша половина XVII ст.) // Історія економіки та економічної думки. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: КНЕУ, 2008. -248 с. - Є.84-97.
21. Татаренко Н.О. Міжнародна економіка: Підручник. - К.: КНЕУ, 2007. Вітер І.І., Погорелов Є.Б. Формування передумов ринкової економіки в країнах європейської цивілізації (XVI - перша половина XVII ст.) Історія економіки та економічної думки: Курс лекцій / Авт. кол.: С.В.Степаненко (кер. авт. кол.), В.М.Фещенко, С.Н.Антонюк, Н.О. Тимочко та ін. — К.: КНЕУ, 2006.-Є. 152-212
22. Білорус О. Г. Стратегічні імперативи адаптації та трансформації зовнішньоторговельної діяльності України в умовах європейської інтеграції / О. Г. Білорус, О. В. Гаврилюк // Економіка України. - 2015. - № - Є. 4-15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2015_11_2
24. Кардаков О. Ю. Аналіз динаміки інтелектуалізації економічної моделі ЄС / О. Ю. Кардаков // Бізнес Інформ. - 2015. - № 6. - С. 15-21. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_6_3
1. 25. Європейський проект та Україна : монограф. / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Пара-хонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. - К. : НІСД, 2012. - 136 с.